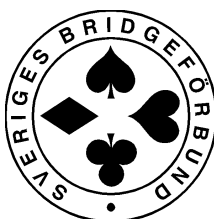
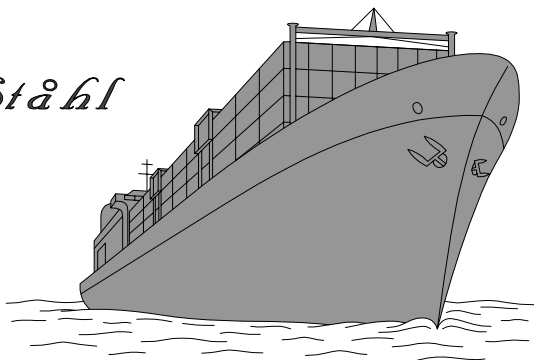


HÅLL KURSEN!

**Ett kompendium i pedagogik/metodik
för bridgelärare**

av

Göran Ståhl



1. FÖRORD TILL ANDRA UTGIVNINGEN

*“Inlärnin g utan tänkande är förslös at arbete; tänkande utan inlärnin g är farligt.”
(Konfucius)*

Det här lilla kompendiet skapades för två år sen som hjälpre da för dem som arbetar med ungdomsbridge och som ska arbeta som bridgelärare/instruktörer för ungdomarna.

Tanken på att framställa något slags kompendium att dela ut till kursdeltagarna vid de Centrala Ungdomsledarlägren (CUL) hade funnits i bakhuvudet en längre tid. När jag så under våren 1994 fick tillgång till ett litet häfte, som kallades “PEP UNG”, väcktes tankarna på nytt och jag beslutade mig för att försöka “komma till skott”.

Efter att själv ha varit elev på två CUL-läger och upplevt Bengt Nygrens suveräna inslag, fick jag för fyra år sen ta över som kursledare och lärare på CUL, med huvudinriktning på just metodik/pedagogik. Det kändes som en svår uppgift, men eftersom jag arbetat som lärare i ekonomiska ämnen på Säveskolan i Visby i mer än 20 år kändes den inte helt omöjlig.

“PEP UNG” innehåller många värdefulla tips och synpunkter, även om en del inslag är lite föråldrade (häftet skrevs omkring 1970). Den första tanken var, att helt enkelt göra en omarbetning och modernisering av “PEP UNG”, men det är alltid svårt att göra om något, som någon annan har gjort. Därför har jag i stället försökt att plocka ur materialet och blanda det med egna synpunkter och råd och med en del av det som Bengt Nygren delat med sig.

För någon tid sedan fick jag så en förfrågan från Utbildningskommittén inom Sveriges Bridgeförbund, om jag kunde tänka mig att ställa det här kompendiet till deras förfarande, vilket jag naturligtvis inte hade något emot. Egentligen hade jag kanske hoppats kunna göra en lite mer genomgripande bearbetning av kompendiet, men av tidskäl har detta inte varit möjligt. Därför är kompendiet i stort sett oförändrat.

Förhoppningsvis kan det här kompendiet vara till hjälp i arbetet med utlärnin g av bridge. Det gör inte anspråk på att vara någon fullständig handledning eller “bibel” för bridgeläraren. Vi fungerar ju alla olika, men jag hoppas, att de råd och tips som finns med kan vara till någon nytta i det praktiska arbetet.

Det föreliggande arbetet är fortfarande att betrakta som ett utkast. Du, som läser det här, är välkommen med synpunkter!

Visby i oktober 1996

Göran Ståhl

2. INLEDNING

“När hon tillfrågades om hur hennes första skoldag hade varit, svarade den sjuåriga flickan indignerat: - De lärde mig inte mycket. Jag måste dit i morgon igen.”

Du har just fått ihop en grupp människor, som vill lära sig spela bridge. Själv har du kanske spelat bridge ett större eller mindre antal år. Att du kanske inte klarar att medvetet genomföra dubbelsidiga skvisar (vem gör väl det?) spelar ingen roll just nu - det är grunderna i spelet du ska lära kursdeltagarna. Du behöver inte vara någon elit-spelare för att hålla en bridgekurs. I förhållande till dina elever är du ändå något av en expert. Vad som kanske gör dig lite tveksam är, att du har ingen eller ringa erfarenhet av att undervisa.

Det finns många teorier om hur en lärare ska fungera i klassrummet och vad som kommer att hända, om läraren gör på det ena eller andra sättet. Många av dessa teorier grundar sig på sunt förnuft och erfarenhet, andra är fördomar och vanföreställningar (t ex att kvinnor skulle vara mindre lämpade för studier, att barn lär sig något huvudsakligen för att slippa obehag m m). I det här kompendiet kommer jag dock inte att gå närmare in på dessa teorier. I stället kommer tyngdpunkten att ligga på praktiska råd, som du som bridgelärare förhoppningsvis kan ha nytta av.

I det följande kommer jag att försöka ge en del tips om hur du kan planera en kurs och lektioner, om hjälpmedel, om hur du kan agera, om lektionsgenomförande m m.

Håll till godo!

3. INLÄRNING OCH KUNSKAP

“En illusion som skolsystemet vilar på är att kunskap huvudsakligen är ett resultat av undervisning.” (Ivan Illich: “Samhälle utan skola”)

Som lärare och den som kan sitt ämne är det många gånger lätt att glömma, att allting inte är lika självklart för eleverna som för dig själv. Till synes enkla ting (som att slå en mask) är inte alltid så enkla. Och det är lätt att tro, att eleverna har lärt sig något bara för att du har undervisat dem.

Hur lär vi oss då något och vad lär vi oss? I gårdagens skola - och tyvärr alltför ofta även i dagens - dominerades undervisningen av s k “lärarledda lektioner”, d v s lektioner, där läraren pratade, förklarade etc och eleverna lyssnade (eller låtsades lyssna). Undersökningar har visat, att det vi lär oss genom att lyssna är en försvinnande liten del. I synnerhet om vi måste lyssna länge. Efter en stund, kanske 10-20 minuter, börjar koncentrationen hos eleverna att avta, tankarna far iväg på utflykter till andra ting (kvällens fest, morgondagens mat, helgens fotbollsmatch, gårdagens knepiga bricka eller morgontidningens bridgeproblem). Emellanåt uppfattar eleven kanske några ord från läraren, men sammanhanget och helheten har gått förlorade.

Sedan mer än 10 år tillbaka (och ända sedan 20-talet i USA och 60-talet i Storbritannien) har det funnits en verksamhet för ungdomar, huvudsakligen knuten till gymnasieskolan, som heter Ung Företagsamhet. Grundtanken i den här verksamheten är, att ungdomarna ska lära sig praktisk företagsekonomi m m genom att driva ett s k miniföretag. "Learning by doing" ("Lära genom att göra") är mottot för verksamheten.

Det har också visat sig, att människor lär sig mera genom att göra något. Detta behöver inte gälla enbart företagsekonomi. Det gäller även i de flesta andra sammanhang. Du har säkert själv lärt dig det mesta om bridge genom att spela och kanske läsa och lösa problem.

Det man gör, kommer man vanligen ihåg. Kanske man måste göra samma sak flera gånger, men till slut sitter det där.

Frågan "Vad lär vi oss?" kan besvaras på många sätt. I min skola fick vi många utantilläxor. Psalmer, årtal, platser, formler etc. Kanske var det befrämjande för minnet? Och kanske kunde vi haft nytta av det, om vi deltagit i "Kvitt eller dubbelt" eller någon annan s k "kunskapstävling"? Dessutom fick vi ju bra betyg om vi hade ett gott minne! Men hur var det med sammanhangen och förståelsen?

Jag vill inte påstå, att sådana minneskunskaper är helt värdelösa. Vi som spelar bridge måste ju t ex kunna våra system, vi har nytta av att kunna de vanligaste sannolikheter för kortfördelningar, att känna till det bästa spelsättet o s v.

Och många gånger kan det vara lättare att lösa ett problem, om vi kan vissa saker utantill - framför allt går det snabbare. Vad jag vänder mig emot är snarare sättet att förvärva dessa kunskaper. Och den syn på begreppet kunskap, som utantillundervisningen representerar.

För mig är kunskap detsamma som förståelse / insikt. Att kunna använda det jag har lärt mig, t ex för att lösa ett problem eller utföra vissa uppgifter praktiskt. När jag förstår något har jag lärt mig det!

Det här med förståelse / insikt och att kunna lösa problem, tycker jag gäller i allra högsta grad i fråga om bridge och jag tycker, att det bör genomsyra undervisningen på en bridgekurs.

Låter det avskräckande? Förfäras ej

4. ATT BÖRJA EN BRIDGEKURS

"Lärare tycker om att förmedla information. Det är deras nöje såväl som deras uppgift."
(John Holt: "Den lågpresterande skolan")

Det är alltså snart dags för dig att starta kursen. Innan du börjar, är det dock en hel del saker du måste tänka på.

4.1 LOKAL

Lokalfrågan är vanligen inget större problem. Ofta kan du kanske använda din bridgeklubbs spellokal (vilket är att föredra, då kursdeltagarna på ett naturligt sätt kan komma in i klubbverksamheten. Annars kan du troligen få tag i en lokal via fritidskontoret. Många bostadsområden har också kvarterslokaler som kanske kan få disponeras för en bridgekurs.

4.2 KURSMATERIAL

Det är viktigt, att du i god tid skaffar det kursmaterial som du ska använda. Eleverna vill gärna ha en kursbok meddetsamma. Beställ gärna ett antal extra exemplar, om det skulle dyka upp ytterligare elever.

Du måste också gå genom kursmaterialet och se hur det är uppbyggt. Läs också den lärarhandledning, som vanligen finns med i materialet (egentligen bör du inte överhuvudtaget använda ett material som inte har en handledning). Där får du många goda råd att ta vara på.

Redan nu gör du en grovplanering av kursen, som du sen kan presentera för deltagarna vid det första lektionsspaset. Tänk igenom uppläggningsen och skriv ner frågor som du kan ställa. Det är också bra, att redan i ett tidigt skede göra i ordning allt annat material, som du kan behöva under kursen, t ex OH-blad (blad för overheadprojektor), eventuella givsamlingar, sammanfattningar mm.

4.3 HJÄLPMEDEL

Bland det tråkigaste som finns är att komma till en lektionssal och upptäcka att något eller några av de hjälpmedel man tänkt sig att använda saknas eller inte fungerar. Kontrollera därför att din kurslokal har den utrustning du behöver, t ex blädderblock, tavla (för krita eller spritpenna?) och OH-projektor.

Se också till, att du har OH-blad och pennor och att det finns kriterier eller stora spritpennor (till tavlan och blädderblocket), samt att blädderblocket inte redan är fullklottrat. Vill du vid något tillfälle använda video, måste du förstås se till att en fungerande videobandspelare och TV finns tillgänglig.

Det finns också självhäftande kort, men dessa kräver en speciell tavla.

4.4 ANTAL KURSDELTAGARE

Du har kanske fått ett udda antal kursdeltagare. Detta medför ju problem, när det ska spelas.

Problemet kan lösas på olika sätt, beroende på hur många det är som fattas till ett fullt bord. Fattas det en person, kan du ju själv delta, även om detta gör det svårare för dig att gå runt och hjälpa till. Ett alternativ är att skaffa en medhjälpare, ett annat att låta deltagarna varva så att var och en får sitta över en bricka eller en rond.

Fattas det två personer, kan du antingen spela med blindbord eller skaffa en (då får du själv hoppa in) eller två medhjälpare.

Fattas det tre personer, är det förmodligen enklast att låta kursdeltagarna turas om att sitta bredvid. Gör gärna upp ett schema, så att det inte bara blir några stycken som inte får spela alla brickor.

I början av kursen är det mindre problematiskt med udda spelare, eftersom de vanligen spelar utan budgivning och den som blir träkarl kan flytta till den tomma platsen. Så länge deltagarna spelar med lagda brickor, kan du också själv delta i budgivningen och sedan inta träkarlens plats (vanligtvis vet du hur budgivningen kommer att bli och kan från början sätta dig på den förmodade träkarlens plats).

5. FÖRSTA LEKTIONEN - INTRODUKTION

*“En lärare säger, i ett desperat försök att illustrera ett matematiskt problem: - Om jag lägger två ägg här och tre där borta, hur många ägg har jag?
En pojke tänker efter en stund och skakar sen på huvudet: - Jag tror inte att du kan göra det.”*

Idag ska du genomföra det första lektionspasset. Du ska möta en för dig kanske helt okänd grupp av människor och som alltid inför nya möten pirrar det lite i magen. Hur ska du egentligen börja? Hur ska du bete dig?

För att besvara den andra frågan först: Var naturlig! Försök inte att efterlikna någon annan! Om du inte är en oerhört skicklig skådespelare, blir du förr eller senare avslöjad. Och är du det, borde du sannolikt inte vara där utan på Dramaten i en huvudroll. Mera om hur du bör agera kommer i avsnitt 7.

Här följer några allmänna tips om hur du kan starta den första lektionen:

- a) Presentera dig själv - tala om vad du heter, ge eleverna lite bakgrund etc. Hur ingående du vill presentera dig får du själv avgöra.
- b) Låt deltagarna presentera sig själva eller varandra. Det senare kan göras på olika sätt, t ex genom att deltagarna sätts två och två och intervjuar varandra och därefter får berätta för de övriga om den intervjuade.
- c) Lär dig deltagarnas namn så fort som möjligt. Har du fått en deltagarlista redan före kursstarten kan du studera denna ingående och lära dig de namn som finns. Det är lättare att lära sig vem som är vem, om man redan kan namnen. Finns det ingen lista gör du en under detta första pass.
- d) Låt också deltagarna lära sig varandras namn. Det finns flera olika sätt att genomföra detta på, t ex någon form av “namncirkel”.

Du ska naturligtvis helst själv delta i denna aktivitet, det ger dig en fin chans att lära dig dig många deltagares namn. Ju fler deltagare i kursen, desto större nytta har du av en sådan här övning. Den tar visserligen lite tid, men den lättar också upp stämningen och kan vara en inledning till god gemenskap i gruppen. Det är alltid lättare att umgås med människor, som man vet namnen på.

e) Presentera kursinnehållet i stort. Här berättar du lite om kursen för deltagarna. Du ger dem en översikt av kursinnehållet och berättar hur du har tänkt dig att ni ska arbeta. Låt gärna eleverna komma med synpunkter.

6. LEKTIONSPLANERING

“Gode Gud, lär min lärare så att han kan lära mig”. (En bön av C H Spurgeon)

Inför varje lektionspass måste du förstås förbereda dig. Är du väl förberedd, går lektionerna vanligen också betydligt bättre.

Gå igenom det eller de avsnitt du tänker ta upp, så att du har ett bra begrepp om vad det / de innehåller.

Tänk igenom i vilken ordning du ska presentera innehållet.

Stryk under eller anteckna det du ska skriva på tavlan eller blädderblocket.

Gör i ordning de OH-blad, som du tänker använda dig av (om du inte redan gjort det i samband med grovplaneringen). Kom bara ihåg att inte fylla ett OH-blad med mängder av information. Gör hellre några extra blad.

Analysera de givar som hör till avsnittet, så att du kan gå igenom dem (eller några av dem). Gå bara inte in på för svåra saker. Ofta kan det t ex vara lämpligt att bara titta på hur korten i en av färgerna kan spelas.

Läs igenom lärarhandledningen.

Planera repetition av föregående avsnitt.

7. DITT EGET AGERANDE

“En flicka säger till sin bänkkamrat, som är ivrig att svara på lärarens fråga: - Tala inte om det för henne. Hon vet.”

Innan vi börjar själva lektionen, kan det vara bra att tänka på en del saker, som gäller ditt eget agerande i klassrummet. Redan tidigare har jag nämnt en viktig sak, men den kan förtjäna att upprepas: Var naturlig!

Du bör också tänka på, att inte prata för länge. Försök i stället att aktivera eleverna på olika sätt.

Erkänn för eleverna att du inte kan allt. Det är ingen skam. Ta reda på hur det ligger till till nästa gång - eller ge någon av eleverna i uppdrag att göra det, om det är möjligt.

Beröm ofta! Undvik klander! **Alla** tycker om att få höra, att de gjort något bra! Ingen tycker om att få höra, att man är en idiot! Undvik klander och nedvärdering - försök i stället att se något positivt i det eleven gör eller säger. Om du någon gång tycker, att du måste avge negativ kritik: Ta alltid först fram något positivt! Börjar du med det negativa, kommer med all säkerhet kritiken att förfela sitt syfte.

Undersökningar har visat att beröm verkar stimulerande. Däremot fyller beröm för dess egen skull inte någon funktion. Det blir då urvattnat. Beröm ska ges för en prestation av något slag. Underskatta inte eleverna. Det är visserligen du som är “experten”, men många gånger kan och förstår eleverna mer än vad både de och du tror.

Tänk på att hålla ögonkontakt med eleverna! Att lyssna till någon, som talar med väggen eller ett träd där ute på gården, är svårt. Eleverna måste känna, att det är dem du talar till.

Prata inte vänd mot tavlan, blädderblocket eller den projicerade OH-bilden! Skriv först och tala sedan - eller tvärtom.

När det gäller OH-projektorn finns det en hel del att säga och jag tänkte därför göra en liten avstickare och ge lite tips om detta förnämliga, men alltför ofta missbrukade och felanvända hjälpmedel:

Alltför många har tyvärr inte insett, att det som projiceras också finns på OH-bladet och vänder sig mot projektionen och vänder därmed eleverna ryggen. Titta på bladet, om du inte kommer ihåg vad som står - eller ännu bättre, ha ett papper med OH-texten till hands. Den enda gång du behöver vända dig mot duken är, när du kontrollerar att hela bilden / texten syns (eller den del du vill ska synas för tillfället). Annars lär nog eleverna snabbt påpeka, att de inte kan se bilden / texten.

Ställ inte projektorn för nära duken, då blir bilden för liten. Tänk också på att duken helst inte ska hänga rakt ner utan vara vinklad mot väggen / tavlan.

Den text du har med bör vara relativt stor och begränsad. Som jag påpekade i det föregående avsnittet: Fyll inte bladet med för mycket information! Du har säkert själv sett många skräckexempel på OH-bilder, där det finns en hel A4-sida fylld med text av ungefär den här storleken. Ett OH-blad ska innehålla "stolpar" och väsentligheter, inte ge fullständig information - den ger du muntligt (eller så finns den t ex i kursboken).

Använd ett enkelt språk. Det är lätt, att man som lärare och "expert" svänger sig med termer och ett språk som eleverna inte förstår. Tänk på att det som är självklart för dig inte alls är så självklart för dem. Och bridgen är ju full av mer eller mindre konstiga termer som "mask", "skvis", "Schneider" etc.

Ta med dig en portion humor. Det innebär inte att du behöver berätta "roliga" historier.

Och ha massor av tålmod. Bridge är ett svårt spel. Alla lär sig inte lika fort, alla har inte lika lätt för sig.

8. LEKTIONEN

"Utbildning är inte bara böcker och musik - det är att ställa frågor hela tiden." (Arnold Wesker: "Rötter")

De följande tipsen kunde kanske delvis lika gärna ha ingått i det föregående avsnittet, men jag har valt att sätta in dem i ett eget avsnitt, eftersom de har mindre med din egen person att göra.

A och O under lektionen är att fråga mycket! Fråga, fråga, fråga! Med frågor får du eleverna att fundera och att så småningom komma fram till svaret själva. Kom ihåg: Det du gör själv, det lär du dig!

När du frågar mycket, får du också besked om eleverna har förstått det du undervisat dem i. Du låter eleverna lösa problemen i stället för att du ger dem svaren. Det är stimulerande att själv hitta lösningar på problem. Dessutom får du mer aktivitet och det blir roligare för alla.

Lite grann om frågeteknik kommer i nästa avsnitt.

Ibland måste du förstås förklara något, t ex hur en hand som man öppnar med 1 NT kan se ut. När du ska förklara något: Börja alltid med exemplet och ta teorin efteråt. Det är lättare att förstå något, som man sett ett exempel på.

Arbeta inte med regler! Eleverna ska förstå, inte rabbla upp en utantilläxa. Härmed inte sagt, att det inte ska finnas regler att följa, men en regel måste vara baserad på förståelse för innehållet i den. Du kommer säkert också att upptäcka, att en del av dina elever gärna vill ha något slags "lathund" till hjälp (det är de många gånger vana vid från skolan). Låt dem i så fall göra den själva!

Försök att renodla problem. Ta en bit i taget. Undvik att ställa eleverna inför flera problem samtidigt. Det förvirrar bara och de får svårt att koncentrera sig. Analysera t ex inte alla detaljer i en bricka. Ta upp väsentligheter.

Använd de handledningar som finns - speciellt i början. Så småningom kommer du förmodligen fram till ett bra eller rentutav bättre sätt att agera och undervisa på.

Låt alla "jobba"! Din målsättning ska t ex vara, att varje elev ska ha varit spelförare minst en gång per lektionspass. Eller att varje elev ska ha besvarat en fråga eller ha ställt en fråga. Det här kan naturligtvis vara svårt, när gruppen är stor.

Avbryt inte elever som arbetar med ett problem, även om de gör fel (t ex låter bli att slå en "självklar" mask)! Ta i stället upp problemet efteråt. Det enda tillfälle, vid vilket du bör agera, är om poängen med hela problemet missas totalt genom ett tokigt bud eller liknande.

Använd tillgängliga hjälpmedel, men variera och överdriv inte! Oftast har du tillgång till åtminstone en tavla och / eller en OH-projektor. Ett blädderblock kan du lätt skaffa själv (kanske genom klubben), om det inte finns. Försök att variera mellan hjälpmedlen. Det är jobbigt att stirra på en mängd OH-projektioner p g a det starka ljuset. Och än en gång: Fyll inte OH-bladen med mängder av information! Vill du t ex ha givarna på OH-blad, skriv då en giv på varje blad.

Befrämja samarbete! Ibland, ja ofta, kan eleverna hjälpa varandra bättre än du kan. Det är också stimulerande att lösa problem tillsammans. Bridge är ju till stor del ett samarbetspel.

Repetera! Gör t ex en kort repetition av föregående avsnitt i början av varje lektionstillfälle, kanske de första fem minuterna. Du får då klart för dig, om det finns några luckor som måste täppas till. Var det inte någon som sade: "Repetition är all kunskaps moder"?

9. FRÅGETEKNIK

"Kunskaper kommer till som svar på frågor." (Postman/Weingartner: "Lära för att överleva")

Både du och jag har säkert under skoltiden och i andra sammanhang upplevt många konstiga och omöjliga frågor. Och säkert har åtminstone jag, under min tid som lärare, ställt mängder av idiotiska frågor till mina elever. Att fråga är svårt, att fråga rätt är svårare. Det kommer du säkerligen också att upptäcka under din tid som bridgelärare.

Det här med frågandet har egentligen flera sidor: Vad ska vi fråga om? Hur ska vi formulera frågan? Hur ska vi rikta frågan? Och inte minst: Vad vill vi uppnå med frågan?

Under en period var s k "flervalsfrågor" (d v s frågor med givna svarsalternativ, även kallade "kryssfrågor") mycket populära. Det konstruerades t o m en maskin, som kunde rätta den typen av frågor. Min skola köpte en sådan, vilket var totalt bortkastat,

eftersom problemet inte var att rätta sådana frågor - det gick mycket lätt - utan att

-10 -

konstruera frågorna på ett vettigt sätt.

Problemet var också, att det ofta gick att gissa sig till det rätta svaret, åtminstone om man hade läst lite av det som frågan ställdes på. Visserligen minskade chansen att gissa rätt med antalet svarsalternativ och antalet frågor.

Ett ytterligare, och kanske allvarigare, problem med den här typen av frågor är, att de inte innehåller något problem som ska lösas. De är mestadels faktabaserade och befrämjar utantillärning. Tyvärr förekommer fortfarande sådana här frågor alltför ofta i skolan och i andra sammanhang.

Det finns också andra typer av valfrågor, "ja- eller nej-frågor". T ex: Ska du ropa på tävlingsledaren, när motståndaren till höger spelar ut fastän det var hans partner som hade utspelet?

Eleven har nu 50 % chans att gissa rätt eller fel. Har han följt kursen någorlunda kommer han säkert att "gissa" rätt.

Den här frågan skulle kunna formuleras om, så att den innehåller ett problem: Vad ska du som spelförare göra, när motståndaren till höger spelar ut utom tur? Vill du öka problemnivån kan du t ex lägga till: Varför?, vilket gör att eleven också måste motivera sitt svar. Du kan också gå vidare och fråga vilka alternativ spelföraren har att välja mellan vid utspel utom tur etc. Du bör således försöka att ställa dina frågor så att de innehåller ett problem. Bridge är ju till stor del problemlösning. På det sättet lär sig eleven troligen att bättre förstå, t ex vad som gäller enligt bridgelagarna, eller hur man kan analysera en hand eller väga olika budalternativ mot varandra.

Tänk dock på, att bara ställa en fråga i taget! Det räcker att lösa ett problem åt gången.

När man ställer en fråga och får ett svar, är det lätt gjort att man upprepar svaret, antingen det är rätt eller fel. Försök att undvika att upprepa alla svar, det blir ganska tråkigt. Framför allt bör du inte upprepa felaktigheter, det kan leda till felaktig inläring. Eventuellt kan du skriva ner de svar du får på tavlan, blädderblocket eller ett OH-blad.

En fråga ska först formuleras och därefter adresseras. Om du först adresserar frågan, genom att först rikta dig till någon i gruppen, är det risk för att alla utom den tilltalade kopplar av och tänker på något annat. Du måste också göra en paus mellan frågan och adresseringen. Det ger alla elever tillfälle att fundera och kanske utarbeta ett svar.

Försök att fördela dina frågor mellan eleverna. Låt inte bara ett fåtal få svara. För den skull ska du naturligtvis inte "svälta ut" dem, som är angelägna om att få svara. Det kan kännas orättvist och kan medföra att en elev tappat intresset, om han/hon gång på gång kan svaret, men inte får visa det.

Du ska förstås inte heller pressa någon. Det är lätt att få kortslutning, det vet ju vi som är bridgespelare och lyckats få straff i ett kontrakt där det egentligen bara var att "hålla upp" de stick som behövdes. (Partnerns syrliga kommentar eller vänliga fråga efteråt ska vi kanske inte tala om?). Kom också ihåg att berömma bra lösningar!

10. SLUTORD

“Enda gången jag avbröt min utbildning var när jag gick i skolan.” (G Bernard Shaw)

Undervisning är många gånger ett jobbigt och tålamodsprövande arbete. Vi gör alla våra misstag. Ibland misslyckas vi. Det är lätt att känna missmod, när vi upptäcker, att eleverna “inte lärt sig något”. Vi misströstar och klandrar lätt oss själva i sådana situationer. Är jag en dålig lärare? Borde jag syssla med något annat? Eller så kan vi avfärda det hela med att en sån här samling “dumskallar” går inte att lära någonting.

Vad vi måste tänka på är, att undervisning också är kommunikation. Att det är en fråga om att ge och ta. Att det inte är ens fel att två träter. Kanske ville inte eleven / eleverna lära sig något? Kanske överskattade eller underskattade jag dem? Fast kanske de ändå lärde sig något?

Undervisning och lärarjobb kan också vara en källa till glädje, tillfredsställelse och inspiration. När du känner samhörighet med en grupp, när eleverna vill lära sig, törstar efter kunskap, när de är intresserade och aktiva, när vi har roligt tillsammans etc.

Och de som kommer till en bridgekurs är vanligen intresserade. De vill lära sig spela bridge. Redan här har du en positiv grund att stå på och bygga vidare på.

Vad jag har velat med det här kompendiet är, att dela med mig av tips, erfarenheter och synpunkter, som kan vara matnyttiga för dig som är ovan vid undervisningssituationer (och kanske även för dig som jobbat med undervisning förut?).

En del av innehållet kan tyckas som självklarheter, men även sådana är lätta att glömma.

Det går kanske inte att tillämpa allting med en gång. Du måste pröva dig fram. Dessutom måste du tänka på, att varje undervisningsgrupp är unik, med ett antal olika individer och du måste naturligtvis anpassa din undervisning till gruppen. Ta till dig det du tycker är bra. Pröva gärna olika vägar. **Våga!**

Så sätt igång! Även om du inte bland dina kursdeltagare hittar några blivande elit-spelare (fast vem vet?), får du det stora nöjet att umgås med ett gäng pigga och intresserade elever. Så småningom kanske de kan liva upp stämningen på klubbarna.

KÄLLFÖRTECKNING

PEP UNG (Pedagogik och Psykologi i Undervisningen), Sveriges Bridgeförbund 1973
Material från bridgelärarseminarium, Bengt Nygren 1990

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<u>Avsnitt</u>	<u>Sida</u>
1. FÖRORD	1
2. INLEDNING	2
3. INLÄRNING OCH KUNSKAP	2
4. ATT BÖRJA EN BRIDGEKURS	3
5. FÖRSTA LEKTIONEN - INTRODUKTION	5
6. LEKTIONSPLANERING	6
7. DITT EGET AGERANDE	7
8. LEKTIONEN	8
9. FRÅGETEKNIK	9
10. SLUTORD	11
KÄLLFÖRTECKNING	12
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	12